MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tad-29 ta' Jannar, 2004

Citazzjoni Numru. 984/2002

Susan Ciantar f'isimha proprju u bhala kuratrici *ad litem* ta' binha minuri, Andrew Ciantar.

vs.

1. Alexander Ciantar;
2. Direttur tar-Registru Pubbliku; u
3. Justin Mulligan.

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 30 ta' Awissu 2002 (a fol. 1) fejn gie premess:-

Illi l-attrici, Susan Ciantar izzewget lill-konvenut, Alexander Ciantar, fis-sebgha u ghoxrin (27) ta' Awissu, elf, disa` mija u tmienja u tmenin (1988);

Illi l-attrici, Susan Ciantar, tul iz-zwieg taghha mal-konvenut, Alexander Ciantar, kellha relazzjoni mal-konvenut l-iehor, Justin Mulligan, u minn din ir-relazzjoni twieled it-tifel, Andrew Ciantar, fil-hamsa (5) ta' Ottubru ta' l-elf, disa` mija disgha u disghin (1999) skond ic-certifikat tat-twelid hawn anness u mmarkat Dok. “A”;

Illi fl-imsemmi certifikat, Dok. “A”, fil-kolonni relatati ma' “Taghrif dwar missier it-tarbija” tnizzlu d-dettalji tal-konvenut Alexander Ciantar;

Illi skond certifikat mahrug mill-Analista tax-Xjenza Forensika, Christopher Farrugia, hawn anness u mmarkat Dok. “B”, wara l-ezamijiet ta' *DNA Profiling,* li saru fuq il-kampjuni tal-kontendenti, Susan Ciantar, Andrew Ciantar, Alexander Ciantar u Justin Mulligan, gie stabbilit li Alexander Ciantar huwa eskluz mill-paternita` tal-minuri, Andrew Ciantar, u li Justin Mulligan huwa l-missier bijologiku ta' l-istess minuri;

Illi fis-sitta u ghoxrin (26) ta' Gunju tas-sena elfejn u tnejn (2002), l-istess attrici kienet infirdet *de jure* mill-imsemmi Alexander Ciantar, skond kopja legali ta' separazzjoni relattiv hawn anness u mmarkat Dok. “C”;

Illi ghalhekk, ic-certifikat tat-twelid tal-minuri, Andrew Ciantar, ghandu jigi emendat fis-sens illi juri l-missier naturali tat-tarbija bhala l-konvenut, Justin Mulligan;

Illi ghalhekk l-istess attrici talbet lil din l-Onorabbli Qorti sabiex:-

(1) Tiddikjara u tiddeciedi illi l-imsemmi minuri, Andrew Ciantar, m'huwiex it-tifel naturali tal-konvenut, Alexander Ciantar izda huwa t-tifel naturali tal-konvenut, Justin Mulligan b'mod illi hemm lok ghall-korrezzjoni ta' l-att tat-twelid ta' l-imsemmi minuri f'dan is-sens;

(2) Tordna ghalhekk, il-korrezzjoni mehtiega fl-att tat-twelid ta' Andrew Ciantar, numru tlieta, erbgha, zero, tmienja tas-sena elf, disa` mija u disgha u disghin

(3408/1999), biex il-paternita` tal-minuri tigi korrettament rispekkjata fl-istess att, billi fil-kolonni fejn jinsabu mnizzla l-konnotati tal-konvenut, Alexander Ciantar, jigu emendati u minflok jigu registrati l-konnotati tal-konvenut, Justin Mulligan, kif dawn jirrizultaw mill-provi migbura f'din il-kawza.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti li minn issa huma ngunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista tax-xhieda u dokumenti ta' l-attrici (a fol. 4);

Rat il-pubblikazzjoni fil-gazzetta tal-gvern skond il-ligi datat 27 ta' Settembru 2002 (fol. 19a).

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut, Alexander Ciantar (a fol. 26) fejn gie eccepit:-

1. Illi hu jirrimetti ruhu ghall-ahjar gudizzju ta' din l-Onorabbli Qorti, u *stante* illi hu mhux il-missier naturali tat-tifel imsemmi fic-citazzjoni u ma ghandux ibaghti ebda spejjez f'dawn il-proceduri.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tal-konvenut, Alexander Ciantar;

Rat il-lista tax-xhieda ta' l-imsemmi konvenut (a fol. 27) bix-xhieda hemm indikati kif ukoll elenku ta' dokumenti.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut, id-Direttur tar-Registru Pubbliku (a fol. 29) fejn gie eccepit:

1. Illi huwa mhux edott mill-fatti kif allegati fic-citazzjoni u ghalhekk jirrimetti ruhu ghall-provi dwar it-talbiet u ghall-gudizzju ta' din l-Onorabbli Qorti.

2. Illi fi kwalunkwe kaz, it-tibdil rikjest fl-att tat-twelid numru 3408/1999 m'huwiex attribwibbli ghal xi nuqqas tal-

konvenut li ghaldaqstant m'ghandux jigi soggett ghall-ispejjez ta' l-istanti.

3. Illi l-attrici ma specifikatx liema dettalji qed titlob li jigu mibdula.

4. Illi l-Avukat Generali ghadu ma giex notifikat b'din ic-citazzjoni skond l-**artikolu 181 B tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili.**

4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda pprezentati mid-Direttur tar-Registru Pubbliku;

Rat il-verbal tas-seduta tat-8 ta' Jannar 2003 fejn giet nominata l-Assistena Gudizzjarja Dr. Josette Demicoli sabiex tisma' l-provi.
Rat ix-xhieda ta' l-attrici a fol. 35 tal-process; tal-konvenut, Alexander Ciantar, a fol. 45 tal-process; ta' Justin Mulligan (a fol. 40) u ta' l-attrici (a fol. 51).

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-10 ta' April 2003 fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghas-7 ta' Jannar 2004 u tas-7 ta' Jannar 2004 fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghall-lum.

Rat in-nota ta' l-Assistent Gudizzjarju Dr. Josette Demicoli a fol. 54 tal-process.

Rat ix-xhieda kollha prodotta.

Rat id-dokumenti esebiti;

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

i) PROVI PRODOTTI.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li l-**attrici** xehdet li zzewget lill-konvenut Alexander Ciantar fis-27 ta' Awissu 1988 u

sseparat fis-26 ta' Gunju 2002 permezz ta' kuntratt esebit bhala Dok. "C"; fiz-zwieg hija kellha relazzjoni ma' Justin Mulligan u fil-fatt skond *testijiet* tad-DNA li ghamlet it-tieni tarbija taghha Andrew kienet tal-konvenut Mulligan. Dan jisab ammess fl-istess kuntratt ta' separazzjoni.

Illi **Justin Mulligan** xehed li huwa kellu relazzjoni mal-attrici u minnha twieldet l-istess tarbija Andrew u dan skond *testijiet tad-DNA* li gew esebiti bhala Dok. "B' mac-citazzjoni attrici. Missieru jismu Joseph u ommu Agnes nee' Fenech, twieled Pieta' u residenti Marsascala, Karta tal-Identita' Numru 289273 (M); l-istess xhud jmantni lill-stess wild u jghix mal-istess attrici.

Illi l-konvenut **Alexander Ciantar** xehed li qal li kif sar jaf li l-istess tarbija ma kenitx tieghu huwa ried jissepara u ghamel kawza ta' denegeta paternita' (Citaz. Nru 43/2000), izda cediha bl-isperanza li ssehh rikonciljazzjoni, izda din ma tatx frott u ghalhekk sar il-kuntratt ta' separazzjoni imsemmi, wara li saru t-testijiet tad-DNA fuq l-istess tarbija.

ii) <u>PRINCIPJI LEGALI.</u>

Illi l-attrici ghan-nom taghha u ta' l-istess minuri qed titlob lil din il-Qorti sabiex tiddikjara li l-istess minuri, Andrew Ciantar, huwa l-wild naturali u biologiku tal-konvenut, Justin Mulligan, mhux tal-konvenut l-iehor, Alexander Ciantar u li, konsegwentement tordna li fic-certifikat tat-twelid tieghu, li jgib in-numru 3408/1999, il-paternita' tal-missier proprja tigi rikonoxxuta.

Illi jidher car li l-attrici *nomine* qed tipprevalixxi ruhha mill-**artikolu 77 tal-Kap 16** li jghid testwalment li:-

"Il-legittima' ta' tifel imwieled matul iz-zwieg tista' tigi attakkata wkoll minn kull min ikollu nteress, jekk jipprova illi, fiz-zmien bejn it-tliet mitt gurnata u l-mija u tmenin gurnata qabel it-twelid tat-tifel, ir-ragel kien fl-impossibbilta' fizika li jghammar ma' martu minhabba li kien 'il boghod minnha".

Illi ma hemm l-ebda dubju li ladarba l-attrici hija omm l-istess tarbija, u dan huwa pacifiku f'din il-kawza, hija

ghandha kull interess ghall-istess binha li jigi ndikat il-missier proprju ta' l-istess tarbija, u dan apparti l-fatt li jidher li l-attrici istitwiet din il-kawza ghan-nom ta' l-istess minuri, u taht dan l-aspett ma hemm l-ebda dubju li l-istess minuri ghandu interess qawwi li jistabbilixxi l-verita' dwar il-paternita' tieghu, u dan dejjem fl-ambitu tar-regoli stabbiliti fil-ligi nostrali, w in partikolari jehtieg li tigi sorvolata d-dispozizzjoni ta' l-**artikolu 81 tal-Kap 16** li tipprovdi li:-

(1) "Hadd ma jista' jitlob stat kuntrarju ghal dak li jaghtuh l-att tat-twelid bhala iben legittimu u l-pussess ta' stat li jaqbel ma' dak l-att.

(2) Hekk ukoll, hadd ma jista' jattakka l-istat tal-iben legittimu ta' tifel li jkollu l-pussess ta' stat li jaqbel ma' l-att tat-twelid tieghu".

Illi huwa car li l-hsieb tal-ligi huwa dak li jipprotegi l-istat ta' legittimita' tal-persuna, ladarba din twieldet fiz-zwieg, u la darba l-istat ta' l-istess minuri huwa konformi ma' l-istess diskrizzjoni wkoll tal-hajja tieghu, hekk mizmum fir-rejalta' socjali bhala iben jew bint l-istess konjugi. Illi fil-fatt fil-kawza fl-ismijiet **"Pierre Travers Tauss vs Direttur tar-Registru Pubbliku et"** (P.A. F.G. C. 10 ta' Mejju 1996) inghad li:-

"Dak li jissejjah ir-'raison d'etre' ta' din id-dispozizzjoni tal-ligi nostrali jinsab enkapsulat fil-kumment ta' l-awtur Ricci meta huwa jikkummenta dwar dispozizzjoni analoga tal-Kodici Taljan … … …". "Egli ha osservato esistere nell'ordine stesso delle cose una presunzione che sta per la inviolabilita' dal talamo a per il rispetto della fedelta' coniugale, la quale presunzione viene avvolorata dalla vita comune degli sposi e fa riguardare il marito come il padre dei concepiti da sua moglie durante il matrimonio. I giuconsulti romano intesero questa presunzione e l incarnazione della formula solenne 'pater is est quem justae nuptiae demonstrat'. A questo principio, che non e' tanto un dettato dell' antica sapienza, quanto un postulato della stessa ragione, confortato dall' esperienza di molti secoli, si e' attentuato il legistatore patrio, e percio' nell'

articolo 159, che il marito e' padre del figlio concepito durante il matrimonio" - (**Diritto Civili.** Vol. 1 para 49 pag. 76).

Illi in effetti l-**artikolu 67 tal-Kap 16,** (li jikkorrispondi mal-artikolu 159 tal-Kodici Taljan) jipprovdi li:

"L-iben imnissel matul iz-zwieg jitqies li hu bin zewg ommu".

Illi fil-fatt din l-azzjoni ttentata mill-omm l-minuri hija wahda minn tliet azzjonijiet permessibbli fil-ligi taghna sabiex tigi attakkata l-legittimita' ta' l-ulied u cjoe':-

(a) L-azzjoni ta' diskonoxximent jew ta' *denegata paternita'* a bazi ta' l-**artikolu 70 tal-Kap 16** li hija miftuha ghar-ragel li fic-certifikat tat-twelid huwa ndikat bhala missier it-tifel imwieled fiz-zwieg, u dan fil-kazijiet indikati tassativament fis-**subartikolu (1) (a) sa (d),** liema azzjoni tattakka l-presunzjoni *"pater est quae iustiae demonstrat",* u twassal biss mhux biex jigi determinat il-missier tat-tarbija imma biss ghad-dikjarazzjoni li r-ragel ta' l-omm ma huwiex il-missier, liema azzjoni ghandha tigi prezentata fit-termini stretti moghtija fl-**artikolu 73 tal-Kap 16.**

(b) It-tieni azzjoni hija dik moghtija biss lit-tifel *ai termini* ta' l-**artikolu 84** sabiex jitlob l-istat ta' iben legittimu u ghaliha japplikaw ir-regoli stabbiliti fl-**Artikoli 82 sa 85 tal-Kap 16.**

Illi a propozitu ta' din l-azzjoni nghad fil-kawza **"Antonio Scerri Gauci vs Dottor Giovanni Scicluna nomine et"** (A.C. 14 ta' Jannar 1952):-
"Illi din l-ahhar azzjoni tat-tfittxija ta' paternita' hija moghtija biss lit-tifel u hija estiza lill-werrieta jew dixxendenti tieghu fil-kaz biss previst mill-ligi.

It-tifel ghandu d-dritt li jitlob stat kuntrarju ghal dak li jaghtih l-att tat-twelid meta ma jkollux pussess ta' stat konformi ma' l-att tat-twelid, u ebda limitazzjoni ohra ma timponilu l-ligi ghall-ezercizzju ta' dik l-azzjoni. Ghaldaqstant lilu ma tolqtux il-limitazzjoni li tolqot lil

persuni ohra nteressati, konsistenti f'illi huma jkollhom jippruvaw l-impossibbilta' fizika ta' koabitazzjoni tal-prezenti genituri tat-tifel fi zmien rilevanti minhabba lontananza.

Meta t-tifel ma hux ostakolat fl-ezercizzju ta' l-azzjoni ta' ricerka tal-paternita' tieghu bil-fatt li dik l-impossibbilta' fizika ma tirrizultax; l-unika limitazzjoni li tolqtu hija dik illi tolqtu meta huwa jkun jippossjedi stat konformi ma' l-att tat-twelid tieghu."

Illi f'kaz maghmul abbazi ta' din l-azzjoni fis-sentenza **"Walter Ahar nomine vs Pio Micallef"** (P.A. (A. J. M.) 21 ta' Frar 1996) inghad illi *"minn dan it-taghlim jidher li l-fatt li r-ragel ta' omm it-tarbija kien prezenti Malta u kellu il-possibbilta' li jkollu relazzjoni ma' martu, ma ghandu jkun ta' ebda xkiel fl-indagini li ghandha ssir sabiex tigi stabbilita l-identita' tal-missier naturali ta' l-istess attur".*

(c) It-tielet azzjoni hija dik kontemplata fl-**artikoli 76 u 77 tal-Kap 16** fejn ghal dak li huwa relevanti ghal dik il-kawza fl-**artikolu 77** jinghad li:-

"Il-legittimita' ta' tifel imwieled matul iz-zwieg tista' tigi attakkata minn kull min ghandu nteress, jekk jipprova illi, fiz-zmien bejn it-tliet mitt gurnata u l-mija u tmenin gurnata qabel it-twelid tat-tifel, ir-ragel kien f'impossibbilta' li jghammar ma' martu minhabba li kien 'il boghod minnha".

Illi din l-ahhar azzjoni msemmija ta' mpunjazzjoni ta' legittimita' hija miftuha ghal kull terz, inkluz lill-omm u lill-istess minuri peress li hija disponibbli ghal min ghandu interess, inkluz il-persuna li tallega li hija missier it-tifel.

Illi minn dan kollu jirrizulta li l-ligi taghti l-opportunita' lill-diversi persuni fil-parametri hemm indikati, u biss bl-azzjonijiet fuq indikati sabiex tigi denegata l-paternita' jew anke kontestata l-legittimita`.

Illi pero' fl-opinjoni ta' din il-Qorti l-azzjoni abbazi ta' l-**artikolu 77** hija subordinata ghal dak li hemm provdut fl-**artikolu 81** li jipprovdi li l-istat ta' iben legittimu ma jistax

jigi attakkat minn hadd, lanqas mill-iben innifsu jekk il-minuri jkun akkwista l-i*status* ta' iben legittimu mill-att tat-twelid u l-pussess ta' l-istess stat li jaqbel ma' tali att.

Illi fi kliem iehor l-azzjoni ttentata skond l-**artikolu 77** sabiex tirnexxi trid issir fl-ewwel lok a bazi ta' iben jew bint li skond l-att ta' twelid ma jkunx ikkunsidrat bhala legittimu, jew ghalkemm l-istess att ta' twelid jikkunsidrah legittimu, huwa ma jkunx jippossedi l-istess stat ta' legittimu.

Illi l-pussess ta' l-istat ta' iben legittimu skond l-**artikolu 80** *"stabbilit minn gabra ta' fatti, mehudin flimkien, li jiswew biex juru r-rabta ta' filjazzjoni u ta' demm bejn it-tifel u l-familja li hu jghid li hi l-familja tieghu.*

L-ewlenin fost dawn il-fatti huma:-

(a) Illi t-tifel ikun gieb dejjem il-kunjom tal-missier li tieghu jghid li huwa l-iben;

(b) Illi l-missier ikun trattah bhala ibnu, u, f'dik il-kwalita' haseb ghall-manteniment u edukazzjoni tieghu, u sabiex jikkollokah;

(c) Illi t-tifel gie dejjem maghruf bhala tali min-nies;

(d) Illi huwa jkun maghruf bhala tali mill-familja".

Illi dan ifisser skond is-sentenza **"Malika Cachia Ejjebili et vs Ahmed Kamel El Din et"** (PA. (RCP) 26 ta' Jannar 2000) li skond il-provvedimenti ta' l-**artikolu 82 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta,** huwa biss jekk ikun hemm *"nuqqas ta' att ta' twelid **jew** tal-pussess ta' stat* (u dan skond kif definit fl-**Artikolu 80 tal-Kap 16**) *inkella jekk it-tifel ikun gie registrat taht isem falz, … … … li l-prova tal-filjazzjoni tista' ssir b'xhieda ohra li tista' tingieb skond il-ligi".*

Illi mis-sentenzi fuq citati din hija l-unika konkluzjoni logika li tista' tinghata meta jigu mqabbla l-**artikoli 81** ma' l-**artikolu 77,** *stante* li jidher li fl-opinjoni ta' din il-Qorti, l-kundizzjoni kontenuta fl-**artikolu 77** dwar l-impossibbilta'

fizika, hija wkoll kundizzjoni ohra li kull persuna ohra, apparti l-minuri jekk dan jagixxi *ai termini* tal-ligi.

Illi dan jinsab ikkonfermat fis-sentenza **"Mario Maugeri vs Direttur tar-Registru Pubbliku"** (P.A. (RCP) 13 ta' Jannar 1999) fejn inghad b'riferenza ghall-fatti f'dik il-kawza li *"Dwar l-**artikolu 81** … … … jigi ndikat li tali artikolu ma huwiex ta' ostakolu ghall-azzjoni odjerna, peress li jidher car mis-segwenti fatti fuq esposti, li l-istess minuri qatt ma kellu l-pussess ta' stat ta' iben legittimu li jaqbel mal-att tat-twelid peress li l-persuna ndikata kienet ilha nieqsa … ... u ommu kienet tghix biss ma' l-attur".*

Illi minn dan johrog car li jekk iben jew bint ikollhom stat ta' wild legittimu, u jkollhom ukoll il-pussess ta' l-istess stat konformi ma' l-att ta' twelid, <u>hadd</u> ma jista' jattakka dan l-istat a bazi ta' l-**artikolu 77** anke jekk tigi ppruvata l-impossibbilta' fizika ndikata fl-istess artikolu. Illi dan gie wkoll konfermat fis-sentenzi **"Concetta Conti nomine vs Angelo Camilleri"** (Vol.XXXII.ii.309) u **"Jesmond Zammit vs Anthony Rapa et"** (P.A. (RCP) 18 ta' Jannar 2000) fejn inghad:-
*"Illi dan ifisser illi skond il-provvedimenti ta' l-**artikolu 82 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta,** jekk ikun hemm nuqqas ta' att ta' twelid **jew** ta' pussess ta' stat (u dan skond kif definit fl-**artikolu 80 tal-Kap 16**) inkella jekk it-tifel ikun gie registrat taht isem falz … … il-prova tal-filjazzjoni tista' ssir b'xhieda ohra li tista' tingieb skond il-ligi. Fi kliem iehor jekk il-pussess ta' stat ma jaqbilx mac-certifikat tat-twelid il-prova li tohrog mic-certifikat tar-Registru Pubbliku mhux insindakabbli".*

Illi dawn il-principji kollha gew ikkonfermati fis-sentenzi **"Stephen Healey vs Clyde Farrugia Vella"** (P.A. RCP deciza fl-1 ta' Marzu 2001 – Cit. Nru: 1841/98/RCP); **"Carmel Grima et vs Carmelo Borg et"** deciza fil-5 ta' Lulju 2001 - Cit Nru 190/97/RCP, u **"Francis sive Frank Xuereb vs Maria Bonello et"** (P.A. (RCP) 22 ta' Marzu 2002 - Cit Nru: 1778-01); **"Francis sive Frank Xuereb vs Maria Bonello et"** (P.A. (RCP) 22 ta' Marzu 2002), **"Ahmed Mohammed vs Fatiha Khallouf"** (P.A. (RCP) 26 ta' Gunju 2002); **"Saviour Micallef vs Direttur tar-**

Registru Pubbliku" P.A. (RCP) 27 ta' Gunju 2002); u **Mary Jacqueline Fenech vs Victor Fenech *et*"** (P.A. (RCP) 30 ta' April 2002) u diversi ohrajn.

Illi tali prova kontrarja ghal tali stat ta' legittimita' tista' tingieb *ai termini* ta' l-**artikolu 83** b'xhieda *"li turi min jitlob l-istat mhux bin il-mara illi huwa jghid li hija ommu, inkella, meta hija ppruvata l-maternita', <u>illi mhux bin zewg ommu</u>".*

Illi apparti dan hemm id-dikjarazzjoni ta' l-istess omm, li ghalkemm wahedha ma hijiex bizzejjed *ai termini* ta' l-**artikolu 70 (2) tal-Kap 12,** xorta ghandha mportanza massima f'dawn il-materji, specjalment meta hija kkorroborata minn xhieda ohra, bhal tal-familjari taghha u l-partijiet fil-kawza, u dan ghandu jwassal ghall-konkluzjoni li l-prova permezz ta' xhieda tkun ukoll saret f'dan is-sens. (**"George Grech vs Nazzareno Grech"** - P.A. (N.A) 30 ta' April 1998 - Citaz. Numru. 2011/96 u **"Noelle Spiteri et vs Ernest Cilia et"** - P.A. (NA) tat-30 ta' Jannar 1998 - Citaz. Nru. 979/97/NA; u **"Mario Attard Flores vs Theresa Attard Flores et"** – P.A. (RCP) 2 ta' Dicembru 1998- Citaz. Numru. 2488/97/RCP).

Illi dwar l-interpretazzjoni ta' l-**artikolu 77** u dwar il-kuncett ta' *"mpossibbilta' fizika"* hemm indikata, wiehed jirreferi ghas-sentenza **"Ronald Bray vs Charmaine Bray et"** (P.A. (NA) 19 ta' Novembru 1997) fejn inghad li *"l-impossibbilta' fizika li ghaliha hemm riferenza ghandha tkun wahda li setghet taffetwa b'xi mod il-koncepiment tat-tarbija".* (**"Noelle Spiteri vs Ernest Cilia"**; **"Ivan Felice vs George Valletta"** P.A. (RCP) 17 ta' Frar 2000).

Illi dawn il-principji gew ilkoll applikati fil-kawzi fl-ismijiet **"Malika Cachia Ejjebili et nomine vs Ahmed Kamel El Din et"** (P.A. (RCP) 26 ta' Jannar 2000 - Citaz. Nru. 1450/98/RCP) u **"Jesmond Zammit vs Anthony Rapa et"** (P.A. (RCP) 18 ta' Jannar 2000 - Citaz. Numru 1839/97/RCP) fejn inghad:-
*"Illi f'dan l-isfond wiehed jirreferi wkoll ghas-sentenza fl-ismijiet **"Pierre Travers Tauss vs Direttur tar-Registru Pubbliku" (F.G.C. 10 ta' Mejju 1996)** fejn inghad illi l-attur "ghandu nteress li jattakka l-legittimita' tat-tifla*

*minuri" u dan jekk jipprova dak li hemm indikat fl-**artikolu 77 tal-Kap 16.** Illi l-principju "pater is est quem justae nuptiae demonstrat" huwa rikonoxxut mill-ligi taghna permezz ta' l-**Artikolu 67** li jghid illi "l-iben imnissel matul iz-zwieg jitqies li hu bin zewg ommu" pero` "madankollu wiehed ma jistax ma jikkonsidrax li, aktar ma jghaddi z-zmien, aktar qeghda taqbad l-eghruq il-fehma li r-realtajiet bijologici u socjali jipprevalu fuq il-presunzjoni legali li 'pater est quem justae nuptiae demonstrant". Illi dan gie rikonoxxut anke bis-sentenza mill-Qorti Ewropeja tad-Drittijiet tal-Bniedem fis-27 ta' Ottubru 1994 fil-kawza fl-ismijiet **"Kroon vs The Netherlands"** fejn gie rikonoxxut legalment l-ezistenza ta' "family ties" anke bejn persuni li ma humiex mizzewgin, u ghalhekk il-frott ta' l-istess, ghandu jigi rikonoxxut bhala tali, ghaliex jirrispekkja l-verita' attwali f'din il-kawza. Certament li dan kollu ma jsib l-ebda ostakolu bl-**artikolu 81".***

iii) <u>APPREZZAMENT TAL-PROVI.</u>

Illi applikati dawn il-principji ghall-kaz *de quo* jirrizulta bla ebda dubju kwalunkwe li l-istess minuri huwa l-wild naturali tal-attrici u l-konvenut Justin Mulligan, u dan kif jidher ikkonfermat mix-xhieda kollha prodotti u senjatement mill-ezamijiet tad-DNA li saru wara li ttiehdu l-kampjuni ta' *saliva* tal-partijiet koncernati u l-minuri mill-ixjentista Christopher Farrugia kif huwa stess irrelata fil-25 ta' Jannar 2002, u li minn dawn l-ezamijiet irrizulta li:-

"Il-frammenti tal-profil ta' DNA ta' Andrew Ciantar huma lkollprezenti fil-profili ta' Susan Ciantar u Justin Mulligan. Infatti mil-hmistax il-lok differenti u ndipendenti ma jeskludux lil Justin Mulligan bhala missier biologiku.

Ir-rizultati huma konsistenti mal-missier putattiv, Justin Mulligan, bhala l-missier biologiku ta' Andrew Ciantar. Justin Mulligan m'huwiex eskluz mill-paternita' u r-rizultati jindikaw li huwa 6,830,920 darba aktar probabbli li hu l-missier tal-wild Andrew Ciantar milli m'humiex relatati. Il-probabbilta' ta' paternita' hija ta' lanqas 99.99%".

F'disgha mill-hmistax il-lok tad-DNA ezaminata teskludi lil Alex Ciantar bhala l-missier biologiku ta' Andrew Ciantar".

Illi abbazi tal-premess il-partijiet Ciantar fil-kuntratt ta' separazzjoni taghhom datat 26 ta' Gunju 2002 qabblu fl-artikolu 3 (a) tal-istess li jghidu li l-istess minuri Andrew mhuwiex l-iben naturali tal-istess konvenut Alexander Ciantar pero' huwa *"the offspring born as a result of an extra-marital relationship of appearer Susan Ciantar, as proven by a deoxyribonucleic acid (DNA) test dated twenty-fifth (25th) day of January of the current year 2002".* Illi minn dan kollu jirrizulta l-impossibbilta' fizika tal-kontendenti Ciantar li jkollhom il-minuri in kwistjoni u wkoll li l-istess minuri qatt ma kellu l-istat ta' iben legittimu fit-termini tal-ligi u ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu milqugha *stante* li l-istess minuri huwa l-wild naturali tal-konvenut Justin Mulligan u c-certifikat tat-twelid tal-istess minuri ghandu jigi emendat sabiex jirrifletti dan u sabiex l-isem tal-konvenut l-iehor ma jibqax fih indikat bhala dak ta' missier tal-istess tarbija, ghaliex manifestament ma huwiex.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi fil-kontumacja tal-konvenut, Justin Mulligan, u fuq ammissjoni ta-konvenut Alexander Ciantar, filwaqt li tilqa' t-tielet eccezzjoni tal-konvenut id-Direttur tar-Registru Pubbliku, u tichad l-eccezzjonijiet kollha l-ohra ta' l-istess konvenut id-Direttur tar-Registru Pubbliku nkwantu l-istess huma nkompattibbli ma' dak fuq premess u mat-talbiet attrici, **tilqa' t-talbiet attrici** b'dan illi:-

1. Tiddikjara li l-missier naturali tat-tarbija, Andrew Ciantar li twieled fil-5 ta' Ottubru 1999 huwa l-konvenut, Justin Mulligan u mhux il-konvenut, Alexander Ciantar;

2. Tordna lill-konvenut Direttur tar-Registru Pubbliku sabiex jaghmel il-korrezzjonijiet necessarji fic-Certifikat tat-Twelid tat-tarbija msemmija Andrew, (Certifikat Numru 3408/1999) billi fil-kolonna fejn jigu mnizzla l-konnotati tal-

konvenut, Alexander Ciantar, jigu mibdula bil-konnotati tal-konvenut l-iehor, Justin Mulligan, b'dan illi l-istess konvenut Justin Mulligan, bin Joseph u Agnes nee' Fenech, imwieled Pieta' u residenti Marsascala, Karta tal-Identita' Numru 289273 (M), bid-dettalji tieghu kollha ghandu jigi ndikat bhala l-missier naturali tal-istess minuri fl-istess certifikat tat-twelid u kull riferenza ghall-konvenut l-iehor Alexander Ciantar bhala l-missier tal-istess minuri ghandha tigi kkancellata u sostwita bl-isem u bil-konnotati tal-konvenut l-iehor Justin Mulligan, inkluz il-kliem *"of the said"* li jidhru fil-kolonna tal-omm li ghandhom jigu wkoll kancellati, u ssir kull korrezzjoni ohra sabiex tindika li l-konvenut Justin Mulligan huwa l-missier naturali tal-istess minuri.

Illi l-Qorti tordna wkoll *ai termini* ta' l-**Artikolu 256 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta** li kull korrezzjoni hawn ordnata ghandha ssir mid-Direttur tar-Registru Pubbliku fi zmien ghaxart (10) ijiem minn dakinhar li s-sentenza tghaddi f'gudikat u ghandha ssir bis-sahha ta' kopja vera tas-sentenza li tinghata lilu mir-Registratur tal-Qrati Superjuri, bil-mod preskritt fl-istess dispozizzjonijiet tal-**Kap 16** a spejjez ta' l-istess attrici u l-konvenut, Justin Mulligan.

Illi dwar il-kap ta' l-ispejjez dawn ghandhom jigu ssopportati mill-istess attrici fil-kwalita' taghha proprju u l-konvenut, Justin Mulligan, *stante* li ma jirrizultax mill-provi li tali zball kien imputabbli ghal xi raguni lill-konvenuti l-ohra jew lill-minuri.
Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------